

Scenariusz lekcji dla klasy III gimnazjum

(jedna godzina lekcyjna)

Temat: Magia radia – przetrwała czy zniknęła?

1. Cele operacyjne:

a) **Wiedza**

Uczeń:

[1W] zna podstawowe etapy historii rozwoju radia,

[2W] wie, czym różni się komercyjna rozgłośnia radiowa od publicznej,

[3W] przypomina, jakie zna rozgłosnie radiowe.

b) **Umiejętności**

SŁUCHANIE:

Uczeń słucha:

[1U] stwierdzeń dotyczących historii radia, wpisując odpowiednio *prawda* lub *falsz*,

[2U] archiwalnych audycji radiowych oraz współczesnych, wyszukując różnice.

CZYTANIE:

Uczeń czyta:

[2U] tekst oraz weryfikuje prawdziwość zdań dotyczących jego treści,

[3U] ramówki radiowe Polskiego Radia oraz RMF FM oraz wyszukuje różnice,

[4U] głośno i wyraźnie „łamańce językowe”, sprawdzając swoją dykcję.

MÓWIENIE:

Uczeń:

[5U] wyjaśnia, czym różni się współczesne radio od dawnego,

[6U] podaje cechy, które powinni posiadać dziennikarze radiowi,

[7U] wybiera program radiowy, którego warto posłuchać, uzasadniając swój wybór,

[8U] określa, czym różnią się prezentowane programy radiowe,

[9U] wymienia stacje radiowe, które nadają najwięcej programów informacyjnych i rozrywkowych.

PISANIE:

Uczeń:

[10U] redaguje hasło encyklopedyczne „radio”.

c) Postawy:

Uczeń

[1P] zastanawia się, jakie są zalety i wady radia,

[2P] rozważa, co jest lepsze radio czy telewizja.

2. Strategie:

- operacyjna,
- emocjonalna.

3. Metody:

- rozmowa wstępna,
- zajęć praktycznych,
- heureka.

4. Typ lekcji:

- wprowadzająca nowy materiał.

5. Formy organizacji pracy:

- jednostkowa,
- zbiorowa.

6. Środki dydaktyczne:

- aplikacji internetowa LearningApps.org,
- tablica interaktywna,
- archiwalna audycja radiowa.

7. Bibliografia:

- Bender L., *Wynalazki*, Warszawa 1995.
- *Encyklopedia odkryć i wynalazków*, pod red. K. Jezierskiej, Warszawa 1987.
- Gajda J., *Media w edukacji*, Kraków 2010.
- Marzec A., Rzęsikowski S., *Edukacja teatralna, filmowa i radiowa na lekcjach języka polskiego w klasach IV – VIII*, Kielce 1994.
- Sawicka T., *Edukacja medialna i czytelnicza. Poradnik*, Toruń 2000.

8. Tok lekcji:

ZAANGAŻOWANIE

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Uwagi
<p>Jakie znasz radiostacje radiowe? Jakich radiostacji słuchasz? Jakie wybierasz programy i dlaczego? Czego dowiadujesz się z radia?</p> <p>Programy radiowe są bardzo popularne w obecnych czasach. Zalicza się je do głównych środków masowego przekazu. Ludzie nie wyobrażają sobie życia bez rozgłośni radiowych. Radio stało się tak popularne jak internet czy telewizja.</p> <p>Na dzisiejszej lekcji dowiedziecie się, jak powstało radio, porównacie współczesne audycje radiowe z komunikatami z dawnym lat oraz zastanowicie się, jakie</p>	<p>- Radio Zet, Radio RMF FM, Radio Eska, Radio Maryja, Radio Planeta, Radio – Sygnały,</p> <p>- radio dostarcza bieżących informacji, - wiem, jaka jest pogoda każdego dnia, - wiem, jakie piosenki są najbardziej popularne, - słucham plotek z życia gwiazd, - reklamy zachęcają do kupna jakiegoś produktu - każdy słuchacz może wyrazić swoją opinię na jakiś temat.</p>	<p>[3W]</p>

wady i zalety ma radio. Zapisz temat do zeszytu.		
---	--	--

BADANIE

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Uwagi
<p>Większość z Was codziennie słucha radia, a ja jestem ciekawa, ile wiecie na temat historii radia.</p> <p>Uzupełnij lewą część tabeli, zaznaczając na tablicy interaktywnej odpowiednio <i>prawda</i> lub <i>fałsz</i> przy każdym stwierdzeniu. Sugerujcie się w tym zadaniu swoją dotychczasową wiedzą i intuicją. (Załącznik 1)</p> <p>Które stwierdzenia, Twoim zdaniem, są prawdziwe?</p> <p>Przekonajmy się teraz, kto miał rację. Otwórzcie podręczniki na stronie 120. Przeczytaj tekst oraz uzupełnij analogicznie prawą kolumnę tabeli, wykorzystując informacje zawarte w tekście.</p> <p>Czy Wasze oceny prawdziwości tych zdań pokryły się z informacjami zawartymi w tekście? Co Was zaskoczyło?</p> <p>Jesteś jednym z twórców encyklopedii PWN, zredaguj hasło „radio”. Pamiętaj, że hasło encyklopedyczne musi być krótkie, zwięzłe, precyzyjne i przejrzyste oraz zawierać tylko najważniejsze informacje.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. fałsz 2. prawda 3. prawda 4. prawda 5. fałsz 6. prawda 7. fałsz 8. prawda <p>RADIO – 1. urządzenie elektrotechniczne, służące do odbierania fal elektromagnetycznych, wynalezione przez włoskiego uczonego G. Marconiego, 2. instytucja układająca i nadająca program radiowy, 3. jeden ze środków masowego przekazu.</p>	<p>(ćwiczenie na tablicy interaktywnej)</p> <p>[1W] [1U] (ćwiczenie na tablicy interaktywnej)</p> <p>[10U]</p>

PRZEKSZTAŁCENIE I PREZENTACJA

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Uwagi
Na tablicy wyświetlę teraz ramówki dwóch stacji: publicznego Polskiego Radia oraz komercyjnej stacji RMF FM. (Załącznik 2)		(ćwiczenie na tablicy interaktywnej) [2W]
Przeczytaj je i zastanów się, czym różnią się te dwie propozycje ramówki?	Różnica dotyczy rodzaju audycji radiowych.	[3U] [8U]
Która stacja oferuje słuchaczom więcej programów informacyjnych, edukacyjnych, a która rozrywkowych? O czym to świadczy?	Polskie Radio oferuje najwięcej programów informacyjnych i edukacyjnych, natomiast RMF FM najwięcej programów rozrywkowych. Świadczy to o zupełnie różnym profilu rozgłośni, spełniającym odmienne funkcje.	[9U]
Wybierz z prezentowanych ramówek radiowych program, którego, według Ciebie, warto posłuchać. Uzasadnij swoje zdanie.	Według mnie warto posłuchać programu <i>Kontrwywiad RMF FM</i> , ponieważ można posłuchać ciekawego starcia polityczno - dziennikarskiego.	[7U]
Przeczytaj informacje <i>Warto wiedzieć</i> na temat programu Polskiego Radia. Posłuchaj archiwalnej audycji Polskiego Radia oraz współczesnej RMF FM. Czym się różnią? Czym różni się współczesne radio od dawnego? Pogrupuj cechy radia dawnego i współczesnego.	Dzisiaj: - nadawana jest wyłącznie „lekka” muzyka rozrywkowa przerywana krótkimi zapowiedziami i reklamami, - radio „likwiduje ciszę”, - serwisy informacyjne są szybko prezentowane, - odbija obraz współczesnego świata, w którym żyje się szybko, - słyszymy anegdoty i ciekawostki z życia gwiazd, - słuchacz może zadzwonić do radia,	[2U] [5U] (ćw. na tablicy interaktywnej w aplikacji LearningApps.org)

<p>Jakie cechy i umiejętności powinni posiadać dziennikarze radiowi dawniej i dziś?</p> <p>Dziennikarz radiowy, zwłaszcza dawniej, musiał mieć nienaganną dykcję, dlatego teraz mam dla Was zadanie, które wykaże, czy macie predyspozycje do tego zawodu. Sprawdźcie swoją dykcję. Na tablicy wyświetli się tzw. łamaniec językowy, przeczytaj go głośno. (Załącznik 3)</p>	<p>- słuchacz stał się współtwórcą niektórych programów,</p> <p>Dawniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w programie dominowała starannie dobrana muzyka, przede wszystkim klasyczna, słuchowiska, audycje literackie, reportaże, - radio przekazywało wiedzę, popularyzowało naukę, - pełniło funkcję informacyjną i kulturotwórczą, - kształtowało wzorce polszczyzny mówionej, - wybitni pisarze, aktorzy byli współtwórcami programów. <p>Dawniej:</p> <p>Dziennikarz informował, miał rzetelną wiedzę na dany temat, posiadał nienaganną dykcję.</p> <p>Dziś:</p> <p>Prezenter słucha, improwizuje, reaguje spontanicznie. Dziennikarz radiowy musi umieć zainteresować słuchaczy, mieć z nimi dobry kontakt, potrafić przemawiać do każdego słuchacza, mieć ciekawy, charakterystyczny głos.</p>	<p>[6U]</p> <p>[4U] (ćwiczenie na tablicy interaktywnej)</p>
--	---	--

REFLEKSJA

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Uwagi
Jak myślisz, jakie są wady i zalety radia?	Zalety:	

<p>Co lepsze, radio czy telewizja?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - profesjonalny serwis informacyjny nie tylko o ustalonych godzinach (news), - ciekawi goście, - muzyka non stop, - nie absorbuje nas jak TV/można słuchać i np. sprzątać/, - rozwija wyobraźnię, - zawsze można je mieć ze sobą /samochód, telefon, plaża/. <p>Wady:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak wizji, - zbyt częste reklamy. 	<p>[1P] [2P]</p>
--	---	----------------------

ZADANIE DOMOWE

Wyobraź sobie, że zakładasz rozgłośnię radiową, wymyśl jej nazwę oraz stwórz ramówkę radia Twoich marzeń.

Załącznik 1

Odpowiedź przed lekturą tekstu	Stwierdzenie	Odpowiedź po lekturze tekstu
	1. Na pomysł wynalezienia radia wpadł w XVIII Newton, gdy siedział pod drzewem i rozmyślał o falach radiowych	
	2. W latach 1895-1897 włoski naukowiec skonstruował pierwsze urządzenie odbiorczo - nadawcze.	
	3. Do I wojny światowej radio służyło wyłącznie celom militarnym i komunikacji morskiej.	
	4. Za twórcę radia uznaje się Guglielmo Marconiego.	
	5. Za datę narodzin polskiej radiofonii uznaje się 1 lutego 1825 roku.	
	6. „Błyskawica” jest to nazwa radiostacji działającej w czasie powstania warszawskiego.	
	7. W 1980 roku działalność rozpoczęły rozgłośnie komercyjne.	
	8. 1 września 1939 r. poranny program rozpoczęto od słów: „Halo, tu Warszawa i wszystkie rozgłośnie Polskiego Radia”.	

Załącznik 2

Polskie Radio	Radio RMF FM
00:00 Noc z Jedynką	Serwisy informacyjne co godzinę.
03:00 Wybrane dla Was	06:00 Wstawaj Szkoda Dnia
05:00 Poranne rozmaitości rolnicze	08:00 Byle do piątku
05:57 Sygnały dnia	08:35 Fakty sportowe
09:00 Cztery pory roku	10:00 Magazyn reporterów Szół
12:00 Z kraju i ze świata – magazyn	13:30 Byle do piątku
12:30 Muzyczna Jedyńka	14:00 Kontrwywiad RMF FM
15:00 Popołudnie z Jedynką	15:00 Wasza Muzyka
19:10 Reportaż	18:00 POPlista
19:30 Radio dzieciom	20:00 Miasto Muzyki
20:00 Magazyn Reporterów Jedyńki - Interwencje	21:00 TenTop
21:00 Polska i Świat	01:00 Dobra Nocka
22:00 Naukowy wieczór z Jedynką	
23:00 Kulturalna Europa	
23:25 Kulturalny wieczór z Jedynką	

Załącznik 3

- Pocztmistrz z Tczewa.
- Zmiażdż dżdżownicę.
- Koszt poczt w Tczewie.
- Z czeskich strzech szło Czechów trzech, gdy nadszedł zmierzch, pierwszego w lesie zagryzł zwierz, bez śladu drugi w gąszczach szezeł, a tylko trzeci z Czechów trzech osiągnął marzeń kres.
- Trzech Czechów szło ze Szczepieszyna do Szczecina.
- Rozrewolwerowany rewolwer rozrewolwerował się.
- Przeleciały trzy pstre przepiórki przez trzy pstre kamienice.
- Czy tata czyta cytaty Tacyta.
- Chrząszcz brzmi w trzcinie w Szczepieszynie, że przepiórki pstre trzy podpatrzyły jak raz w Pszczynie cietrzew wieprza wietrzył.
- Tracz tarł tarcicę tak, takt w takt, jak takt w takt tarcicę tartak tarł.
- Jola lojalna.
- W czasie suszy szosa sucha. Suchą szosą Sasza szedł.
- W czasie suszy Saszę suszy.
- Zmistyfikowanie i odmitologizowanie niezidentyfikowanych obiektów latających.
- Wyindywidualizowaliśmy się z rozentuzjowanego tłumu.
- Król Karol kupił królowej Karolinie korale koloru koralowego. Szły pchły koło wody, pchła pchłą pcha do wody i ta pchła płakała, że ją tamta pchła popchała.
- Błazen Błazej błąka się po błoniach.
- Wart Pac pałaca, a pałac Paca.
- Tchórząc tchórzliwiej od tchórza.
- Ależ alabastrowa Ala alarmuje altem alpejskiego albatrosa.
- Młodość płochość, starość nie radość.
- Józek Kluzek napraw wózek, uprząż cienie nici na powrózek.

Notatka w zeszycie ucznia:

Temat: Magia radia – przetrwała czy zniknęła?

1. Hasło encyklopedyczne

RADIO – 1. urządzenie elektrotechniczne, które odbiera fale elektromagnetyczne, wynalezione przez włoskiego uczonego G. Marconiego, do I wojny służące wyłącznie celom militarnym, 2. instytucja układająca i nadająca program radiowy, w Polsce pierwszą audycję wysłuchano w 1925 roku, 3. jeden ze środków masowego przekazu.

2. Radio dawniej i dziś

DAWNIEJ

- w programie dominowała starannie dobrana muzyka, przede wszystkim klasyczna, słuchowiska, audycje literackie, reportaże,
- radio przekazywało wiedzę, popularyzowało naukę,
- pełniło funkcję informacyjną i kulturotwórczą,
- kształtowało wzorce polszczyzny mówionej.

DZIŚ

- nadawana jest wyłącznie lekka muzyka rozrywkowa przerywana krótkimi zapowiedziami i reklamami,
- radio „likwiduje ciszę”,
- serwisy informacyjne są szybko prezentowane,
- odbija obraz współczesnego świata, w którym żyje się szybko,
- słyszymy anegdoty i ciekawostki z życia gwiazd,
- słuchacz może zadzwonić do radia,
- słuchacz stał się współtwórcą niektórych programów.

3. Wady i zalety radia

Zalety:

- profesjonalny serwis informacyjny nie tylko o ustalonych godzinach (news),
- ciekawi goście,
- muzyka non stop,
- nie absorbuje nas jak TV /można słuchać i np. sprzątać/,
- rozwija wyobraźnię.

Wady:

- brak wizji,
- zbyt częste reklamy.